

27

Prae 34. num. 6
1663, 8

17

DISPUTATIO JURIDICA
DE
DEFENSIONE REI ABSENTIS,
DE CRIMINE CAPITALI
ACCUSATI,

Adl. 3. C. de Accusat. & textus parallelus composita,

ET DIVINO ASPIRANTENUMINE
SVB PRÆSIDIO
VIRI

Magnifici, Prae-Nobilis Amplissimi &
Consultissimi

DN. JOH. OTTONIS
TABORIS, ICTI

FAMIGERATISSIMI, SERENISSIMI
PRINCIPIS HASSO-DARMSTADINI, &c. Con-
siliarii, INCLYTÆ Universitatis LUDOVICIANÆ Cancellarii
eminentissimi & Professoris Primarii, Dn. Patroni & Pro-
motoris æterno Venerationis & Observantiæ cultu
prosequendi,

Publica Eruditorum censura exposita

JOHANNE ANTONIO Blanckenheim
MARBURGO-HASSO.

Ad Diem 25. Junii, Loco horisq; consuetis,
GISE CATTORUM,

* * *

Typis JOSEPHI DIETERICI HAMPELI,
Acad. Typogr. Ordin. An. 1663.

VIRIS

*Nobilissimis, Amplissimis, Consultissimis &
Excellentissimis*

DN. GEORGIO ADAMO
Hellmann / JCTO, Consiliario Hassia-
couth & SERENISS. HASSIÆ PRIN-
CIPUM judicii aulici, quod est Mar-
burgi, Assessori gravissimo.

DN. SALOMONI *Zincken* / JCTO,
Illustrissimi *Principis Saxo-Gothani* Consiliario, ut &
Præfecturæ walungensis, &c, inspectori gravissimo.

DN. JOH. HARTMANNO *Kornmann* /
JCTO Nec non in Illustri Academia Marburgensi
Pandectarum Professore celeberrimo.

DN. JOHANNI *Setppen* / JCTO, Et
Liberræ Civitatis imperialis Wetzlariensis Syndi-
co & Advocato dignissimo.

*Illis Dnn. Patronis, Promotoribus & respecti-
ve Agnatis, quovis honoris & obsequii cultu
perpetim observandis; Huic Dn. Parenti
filiali amore & observantia devenerando
colendo,*

Præsentem discursum Juridicum
sacrum esse jubet

JOH. ANTONIUS *Blankenheim*

CAPUT I.

QVO DIFFICULTAS PROBLE-
MATIS PROPONITUR.

I.

RIDENT non solum Fa-
natici quidam Novatores & si Diis placet
novi Legumlatores, sua se libidine in-
thronum regium inferentes; sed & Pra-
gmatici nostri, Eos juris Doctores, qui
plurimam enucleandis obscuris juris sen-
tentiiis & conciliandis opinionibus ope-
ram impendunt: quasi in re parum utili ingenium consu-
maant, ideoque eos Leguleiorum vocula traducunt. Et sane si
machinae farinariae compendia respiciantur: Fatendum erit
parum emolumentum esse scabra & difficili hac inquisitione ad lo-
culos peculiares redundare. Caeterum si publica commoda
considerentur: dici vix potest, quantum emolumentum Reip.
accuratior haec Inquisitio, pareat pariatque; Cum homines
pragmatici infinitis negotiis distenti, non possint ingenii vires
ed intendere, sed oblatiis fortuitis sensibus cogantur acquie-
scere. Hinc obtusiores Alii communes opiniones memorare
maluerunt, quam expendere.

2. Sed quantum ea socordia remoram causis disceptan-
dis injiciat, experiantur indices, qui illis discutiendis adhiben-
tur & sine

A

tur & sine

& sine conscientiae labe inuncto munere defungi cupiunt. Exempla hujusce Experimenti infinita annotavimus, quaedam etiam edidimus. Et nisi studiosorum (quibus praecipue scribimus, integritatem conscientiae, famae sumis praeferrentes) auxilia nos destituerent, plurima subinde ejusdem generis emblemata iudicio peritorum submitteremus.

3. Hodie cum se aliqua dicendi occasio aperuerit, ostendemus, quanto perè circa expositionem *l. 3. C. de Accusationibus* & Theorici Doctores & Practici, aut errent aut gratis desudèt. Male n. rem istam explicatam esse à Doctores, maleque perductam in usum fore, palam conqueritur *Cujac. in reit. C. ad rit. de Accusat. pr.* Utrum vel ipse rem aculter tegerit, vel nos etiam tangere queamus, conatus noster deinceps patefaciet.

4. Quæstio est *primum de extraneo, tum de patre; denique de matre & aliis cognatis*, an illi absentem reum, de crimine quodam v. g. veneficio, (uti nuper tractatum fuit, disp. i. de confrontat. th. 37. p. 31) de homicidio, vel simili scelere accusatum, possint defendere eoque citationes Edictales præcavere.

5. Ex nulla istarum quæstionum se facile expediverit, qui prius Dd. tradita, quâ ipsa juris loca contulerit; Plerique n. propria textibus dogmata inferiunt. *contra monitum D. Hilarii, quod refert Hartm. Pistor. 2. quæst. 16. num. 22. (exat lib. i. de Trinitat. tom. i. pag. 9. A.)* Cum sibi relicti juris loci, planissimè evadant undique.

6. Utrobique a. Dd. dissentiant & per phalanges dimicant, ut videre est ap. Ernest. Cothmann. 3. resp. 15. n. 46. Et ut de Extraneo primum dicamus, Ipsa juris capita discordare hic videntur. Sic enim Imper. Alexander. A. C. 224. in genere & liquido definitur. *l. 3. C. de Accusat.*

Reos capitalium criminum, absentes, etiam per Procuratorem defendi, *leges publicorum iudiciorum permittere.*

Rationem reddere videtur Ulpianus (Alexandri Imp. primum tutor, deinde Consiliarius, tandem, forte circa annum

num 230. etiam pratorio præf. v. *Briffon*, in voce *Domicius* p. 162. *Difent.*
b. l. abire. in indic. p. 219.) in l. *Servum*. 33. §. 2. de *procurator*. Quia *Gifan ad l.*
 publice utile est absentes à quibuscunque defendi. Nam & 33. §. 2. de
 in capitalibus judiciis (inquit *Ulpianus*) defensio datur, ubi *Procuras.*
 cunque itaq; (NB) absens quis damnari potest, ibi quævis ver. n. 9.
 ba pro eo facientem & innocentiam excusantem audiri æ-
 quum est, & ordinatum admittere: Quod ex rescripto Im-
 peratoris nostri apparet.

7. Contrarium *Papinianus* respondisse existimatur.
 in l. *pen. §. un. de publi. iudic.* illis verbis: Ad crimen publici ju-
 dicii persequendum frustra *Procurator* intervenit, multoque
 magis (scil. frustra) ad defendendum: Sed excusationes ab-
 sentium ex S^Cto iudicibus allegantur; Et si justam rationem
 habeant, sententia differtur.

8. Communiter recepta est conciliatio glossæ in d. l.
 33. §. 2. de *procurator. ad verb. datur.* quam *A Faber* his terminis
 effert, ut distingatur inter *defensionem plenam* & minus plenam
 quæ nempe innocentiam absentis hæctenus excusat, ne forte
 ut contumax condemnatur. Probant hanc sententiam *Cujac.*
lib. 20. obs. 10. Incip. Recte Accusatus & clarius in *Comm. Cod. h. r.*
vers. Assamen: ubi tandem concludit. In causa criminali excu-
 satores admitti: Sed non *defensorem* integræ vel totius causæ.
 Et ita accipiendam hanc legem esse: Reorum absentiam red-
 ditus iustis causis defendi & excusari posse; non integram
 causam defendi: additq; ita recte accepisse *Johannem* (glos-
 satorem) d. l. 33. §. 2. de *procurat. conf. Donell. lib. 18. Comment. 20.*
Gothofr. ad d. l. 33. A. Fabr. in rational. ib. Carpzov. d. quest. 105.
num. 29.

9. Cæterum quia *Alii* existimarunt hanc Gl. & sequa-
 cium expositionem gravem errorem continere, *Vii loquitur*
Busius ad d. l. 33. §. 1. p. 159. ided eam rejecerunt: Atque aded
 ipse quoque *Cuiac.* recessisse ab hac explicatione videtur *lib.*
20. obs. 20. incip. Quod ais l. 3. Quia. d. l. 3. verbo *defensionis*
 absolute utatur: Sic ut ad allegationem causarum absentie
 restringi nequeat Itaque mavult inter causas capitales & non

Capitales distinguere, prout exponit & sequitur Gothofr. ad l. 3. C. de Accus. (quam variationem miror Merillium in suis variantium libris non observasse.) Respondet Wiffenbach. diff. pandect. 12. th. 18. Defensionis verbum in his ll. non significare plenam defensionem, sed ejus partem tantum h. e. absentia excusationem. Verum id ipsum est quod Cujacius in posteriore loco cum Aliis negat, Vocem defensionis restringi posse, ad unam & quidem debiliorem speciem, cum absolute ponatur.

10. Sed quia regeri potest: Etiam vocem *judicii publici* in textu negante l. pen §. un. de publ. judic. absolute & indistincte de publicis judiciis efferr. Itemque in l. 33. §. 2. de procurator Ulpianum uti particula *Et*, quæ non sit oppositiva sed conjunctiva. Carpz. d. quest. 105. n. 27. Ideo Pacius 2. Enantioph. 40. arbitratur. d. l. 3. Explicandam esse ex d. l. 33. §. 2. de procurator. Ut absens, non omnimodò & indistincte per alium defendi possit, sed tunc ubi & Condemnari absens potest ut habent verba d. l. 33. §. 2. Huic enim casui imprimis quadrare rationem ejus legis, ne absens indefensus relinquatur.

11. Est qui textibus juris maximè conforme arbitratur, initio hanc constituere regulam: Quod ea tantum causa criminalis per defensore agi possit: quæ sit pecuniaria: Limitandam a. esse eam regulam, in criminibus sanguinis vel pecuniariâ majorém inferentibus, ubi absentia causæ tantum allegari queant. Dn. Struv. de procurator. th. 33.

CAPUT II.

De juris capitibus rite subordinandis,
ut constans sententia exeat.

I.

Opponet quis: Hac interpretatione iterum vim fieri recepto Imp. Alexandri, in d. l. 3. C. de Accusat. generatim

neer utique loquenti. Ne id iure dici queat & ut iura iuris
 bus concordent, (& ut exceptiones quoque sint de regula
 nec genus & metas regulæ, limitationes oppositæ, transgre-
 diantur. Contra canones Logicorum; juris Authoribus pro-
 batos in l. Nam quod. 4. §. ult. de penu legat. l. ult. C. Quando
 ex fact. cur. Castrens. 1. Consil. 70. n. 3. ubi ait: Exceptionem
 quæ non sit de regula, derisoriam esse.) breviter sic ea coor-
 dinabimus. Primum regulam ex l. pen. §. un. de publ. jud. ra-
 lem ponendo: In iudiciis publicis, quæ de criminibus con-
 stituuntur, non esse admittendum procuratorem ex parte a-
 ctoris; multo minus defensorem ex parte rei; nec dist. an
 partes præsentès sint vel absentes.

2. Additur ibidem statim exceptio: (quæ nobis pri-
 ma erit.) Excusationes tamen absentium admitti posse, ex
 ipsius S. C. I. permissione.

3. Additur autem hæc exceptio, eo statim effectu simul
 ostenso: ut si excusatio iustam rationem habere deprehendatur,
 non tantum iudicium, sed sententia quoque ipsa diffin-
 feratur.

4. Hic sensus cum sit planus, literalis & consecuti-
 vus, non audiendus primus est Cothmannus, qui 3. resp. 15.
 n. 46. scribit textum l. pen. §. un. de P. I. de Accusato loqui, qui
 præsens sit, idque iudicatum esse: licet in ea sententia etiam
 fuerit Badius dist. pag. 259. n. 3. Loquitur enim d. §. un. de de-
 fensione in genere; quæ non tantum est rei præsentis, sed
 vel maxime absentis. quod demonstrat contextus si rite
 exponatur, h. m. Ad defendend. crimen iudicii publici, s. reus
 huius criminis, frustra plane procurator intervenit. Deinde ex-
 ceptio debet esse de regula. Atque exceptio nominatim est
 de reo absente concepta, Ergo regula quoque de eod. exau-
 dienda, l. Proculus. 19. De Usufr. ubi Bald. Alique norant: Ex
 qualitate exceptionis regulam ipsam declarari. Hartman. Pri-
 stor. 1. quest. 32. n. 5. Tertio, quia etiam alii textus generaliter
 loquuntur, veluti l. 1. ibi: si autem non sit pecuniaria causa,
 sed capitalis; per procuratorem agi non licet: Sed & si ea
 causa.

causa sit, ex qua sequi solet pœna usq; ad relegationē, nō oportet per aliū causas agi, sed ipsum ad esse auditorio debere sciēdū est. *An per aliam causa appellat. reddi poss. l. miles qui XL. §. 2. ibi:* Ea quæ inter reos adulterii, recepta esset, ab eis defendi non potest *Ad. L. Jul. de Adult.* Atque ita etiam generaliter loquitur in memoranda & referenda hac regula Paulus, 5. sent. 16. §. Neq; ibi: Neq; accusator per alium accusare, neque reus per alium defendi potest. *Cujas. ad d. l. 33. §. 2.*

5. Eandem regulam complures etiam Juris rationes exposcunt & firman, s. initium s. progressum aut exitum Judiciorum spectemus. Constat enim ab initio statim repelli defensorem qui idonee cavere nequeat §. 2. *Et ult. Inst. de Satisd. l. 46. §. ult. l. 53. de procurat.* Quia a. latis datio ista tres clausulas continet, nempe, defensurum se boni viri arbitratu & sine dolo, & judicatum præstiturum s. soluturum. *l. judicatum §. 6. judicatum solvi. §. si vero aliquis. 4. §. de satisdat. Cujas. ad l. 65. De Verb. signif. p. 2217. C.* quomodo judicatum præstabit, qui Dominus membrorum suorum non est, adeoque unde solvat, non habet. *l. Liber homo. 13. in f. Ad L. Aquil*

6. Deinde in confesso est, atque etiamnum hodie in judiciis exigitur, ut Rei audiantur coram & respondeant advocato remoto, *Nicol. Reusner. 2. consil. 18. n. 51. & seqq. item que 2. decis. 10. n. 2. & seqq.* ratione manifesta: siquidem plurimum inquirendæ veritati conducit, si coram cognoscere & intueri liceat, quâ vultus constantia vel confusione aut perturbatione, quo colore, quâ moderazione aut trepidatione animi respondeat. *l. De minore. 10. §. plurimum §. de questionibus. Cujas. in resis. C. de Accusat. pag. 141. B.* Namque ut Cicero. *1. offic. ait.* Ex oculorum obrutu, superciliorum aut remissione aut contractione, facile judicamus, quantus sit in homine dolor aut metus aut denique tristitia. *Conf. Senecam epist. XL. l. 3. §. un. ibi. animi motum vultus prodit. de offic. Presid.*

7. In progressu eadem circumstantiæ explorandæ veniunt, quando cum testibus aut delatoribus aut denunciatoribus

coribus reus committendus est. *Cujac, d. lo. in princip. per l. 3. in princ. de testibus. l. 10. §. 5. ibi: Nam et ex sermone. De questionibus. cap. tunc §. ibi: etiam in mixto foro presentia personarum principalium. de procuratoribus Conf. de Confrontat. pag. 5. §. 18.*

8. Imo in ipsa quoque tractatione causae plurimum ipsius rei interest, summam sollicitudinem adhiberi: At quis negget in re propria diligentius quemvis advigilaturum, quam alium. *arg. l. praes. 6. de seruit. Et aq. Alciat. i. praesam. §. 2. Arnis. l. de Majest. cap. §. n. 13. Grotius lib. 2. de jure belli Et pacis. cap. 25. n. 7. Filiuc. in Theolog. morali tractat. 28 cap. 2.*

9. Denique necessitas istius definitionis maxime apparet, in egressu, exitu, Et sine judiciorum. Fac enim defensorem partes non implere & reum capitis supplicium promereri: nunquid absens damnabitur. *contra. l. absentem §. de penis* Nunquid vero putas Reum se supplicio siturum qui iudicio sistere se reculavit. *l. 1. in f. de Carbon. Ed. l. Qui ex pluribus 20. l. ult. de noxal. act.* An vero poena defensor, pietatis vel saltem humanitatis Jura allegaturus, caetera vero insons, *contra. l. 2. C. ne filius pro patre exantlabat.* An non vero totus processus, iudicium & justitia ipsa reddentur elusoria. *contra. l. 2. C. de Custod. reorum. l. 2. C. de Exhib. reis. Goth. i. de pace publica cap. 20. n. 2. §. 3. Zoes. de publ. judic. n. 7. Bartheol. Caepolla const. Crimin. 45. n. 1*

10. Itaque olim recte constitutum, ad ordinandum iudicium publicum pertinere; primum, ut is qui accusare vellet, ad Quaesitorem rei nomen deferret, idque recipi postularret, & qua lege reum facere vellet, profiteretur, simulque in crimen subscriberet. *l. 3. §. 2. de Accusat.* Deinde, ut Reus ad Praetorem tractus, Legibus interrogaretur, Accusatore accusationem instituente per interrogaciones, ad quas reus responderet. *Brisson. lib. 2. select. antiq. cap. 1.* Post eam interrogacionem in reatu constitutus reus dicebatur. *Si Aconio in 2. Ferrim. credimus.* Rei nomine accepto, die plerumque decimo, Praetor utrumque, & accusatorem & reum adesse jubebat, & spacium accusatori ad probationes conquirendas dabat.

Habat. *Vti latè probat Brisson. d. lo. p. 27. Conf. Cujac. in recit. C. de his qui accus. poss. pr. ubi ostendit Differre hæc Reum deferre, & reum accusare. Non enim cum reus defertur, statim etiam accusatur, aut inter reos refertur: Quæ se invicem consequuntur. Item in tit. de Exhib. & transmitt. reis: Ubi docet: Quemadmodum post inscriptionem ejus, qui reum derollic, reus exhibitus & productus fuerit, ut litis cum eo contestatio possit institui. Quo facto reus in custodia recipiebatur; juxta criminis gravitatē. l. 3. de custod. reor. Omnia eo fine, ut reo præsentè rectius judicia decurrerent.*

II. His ergo rationibus mori præstantissimi Criminalistæ & secundum jus Commune & Saxon. sententiam pronunciantur. Das angegebener defensor nicht zulässig / sondern es sey angeklagter auff anderweit gebührde Ladung in elgener Person zu erscheinen und auf erhobene Anklage sich einzulassen licem zu contestiren, und auff die articulirte Peinliche Anklage singulariter singulis zu respondiren schuldig. Carpzov. 3. quest. crim. n. 105. n. 49. § 50. Clarus & Pasquius citati Gifan. ad d. l. 33. §. 2. n. 9.

CAPUT III.

Exhibet & exponit Exceptiones regula de defensione reorum, superiore capite declarata.

I.

Regulæ de defensione reorū negativæ, (sive defensionis non admittendæ,) Papinianus in l. pen. §. ult. de publ. jud. statim adnexuit atque adeo ferè innexuit exceptionem; quam supra thel. 3. & 4. in usum demonstrationis præmissimus? Excusationes scil. absentium, ex §. C. 10. iudicibus allegari posse &c.

2. Excusationes istas plerique accipiunt restrictivè, de causis absentia tantum. v. cap. 1. th. 8. Sed quia subtilissimus Papinianus (1) non dicit excusationes absentia tantum ad

mitti posse, sed excusationes absentiam: Ex vero (2) plures esse possunt, quam solius absentiae: Vnde (3.) Papinianus voce *Excusatione* in numero plurali utitur; Cum si id quod illi volunt, cogitasset, facilius dicere potuisset: *allegari posse excusationem absentis*: Denique (4) discrete se refert ad eas excusationes que ex *Senatus Consulto* allegari possunt: Ergo hæc etiam continebuntur *th. 2.* Atque ideo etiam (5) Imper. Alexander paulo generalius hac de re loquitur *in. l. 3. C. de Accusationibus*. Reos capitalium criminum absentes, etiam per procuratorem defendi, *leges publicorum iudiciorum* permittunt. Quæ propositio non est absolute Universalis, aut omnia defensionum genera complectens: sed subalterna & relativa: Ut ex defensiones Reorum capitalium criminum, absentium, audiantur, quæ legibus publicorum iudiciorum permittantur.

3. Probamus hanc explicationem (1.) ex textu referente, *Ulpiani*, ad cuius etiam consilium haud dubie Imp. Alexander in d. l. 3. rescriptit. Relatum enim est in referente cum omnibus suis qualitatibus. *l. sita scripsero. 38. de condit. & demonstr. l. Assē toto. 77. de hered. instr. Verbo. locuplet. lib. 16. c. 23. axiom. 16.* Unde enim (2.) verior interpretatio rescripti ad supplicationem petentis redditi, sumeretur, quam ex ore ejus, qui consilio adfuit, si non ipsum rescriptum concepit. *l. Et ideo 11. De Legibus l. 43. in pr. vers. respondi. de vulg. & pup. substit.* neque verborum interpretatio alia admitti debet, quam habita ratione ejus, qui ea prorulit, attentoque eo quod ille respexit. *l. si quis domum. 9. §. pen. in. f. Locati. l. debitor 59. ad. S. C. Trebellian. l. ult. C. si advers. rem. judicat. Harman Pistor 1. quest. practica. 26. n. 5.* Porro (3.) ubi de mente loquentis constat, de qualitate verborum non usque est curandum. *Johann Meichsner. 2. decis. Cameral. 2. n. 13. tom. 3. Gail. 2. obs. 132. n. 10. per cap. intelligentia. 6. De Verb. signif. can. Marchio. 1. caus. 9. quest. 1.* Nec obstat (4.) Quod Imperator se refert ad *leges publicorum iudiciorum*: Papinianus *in d. l. pen. §. un. autem ad S. C. um.* siquidem vox

B

Senatus

Senatus consulti, ut Cujac. rectè interpretatur hoc loco synonymicè de legibus publicis, Senatus Consulto probatis, accipienda est. *in recis. Cod. de Accusat.* Cujus doctrinam *anthore non laudato ad verbum expressit*, *Wissenbach. in disput. Pandect. ad tit. de Accusat. ib. 12. arg. l. 13. ad. l. Cornel. de Sicar. l. Divus. 15. ad. l. Cornel. de fals.*

4. Hoc ergo & Papinianus & Alexander. Imp. dicere voluerunt, quod *Ulpianus in. d. l. 33. §. 2. de procuratoribus.* Non esse denegandas omnes absentibus defensiones. (1. cum publice utile sit, absentes in judiciis defendi (2. atque adeo in capitalibus etiam judiciis defensiones dentur. Quæris an simpliciter & semper? Nequaquam. Sed ut *Ulpianus* responderet, ubicunque in judiciis (cæperat enim ab initio de judiciis in genere loqui) absens quis damnari potest, ubi quemvis pro eo verba facientem & (non tantum absentis excusationem adferentem; sed &) innocentiam excusantem, audiri æquum est, & ordinarium admittere; pro ut ex rescripto Imperatoris nostri *Alexandri in. l. 3. C. de Accusat.* apparet. Hactenus *Ulpianus*.

5. Patet inde quod supposuimus, ex conjunctione istorum textuum, regulam quidem de causis capitalibus rectè constitui *negativam*: defensorem scil. in his causis regulariter non admitti; Excipiendas tamen esse ex *SCto.* (1. causas absentis (2. causas innocentis eo casu, quo absens quis damnari potest. Restat ergo ut quæ nam illæ causæ sint, inquiramus. Nam & triginta cum *Socino, ad cap. veniens. Ext. de Accusationibus.* comminisci, frivolum & luxuriæ proximum est: Unam autem duntaxat exceptionem in causa injuriarum, quæ personas illustres contingit. *l. ult. C. de injur. cum Gifanio. ad d. l. 33. §. 2. n. 12. vers. Vnã tantum est exceptio,* admittere, nimis rigidum & ipsi legum moderationi contrarium.

6. Potest ergò absens damnari (1. si lis inchoata sit eum præsentem & ille postea abierit. *l. inter. 10. de public. judic.* (2. Si quis. *L. Cornelia accusetur, quod spædonem fecerit. l. 4. §. ult.*

l. 4. §. ult. Ad l. Cornel. de Sisar. (3. si apparitor corruptus acculeretur perfidia. *l. ne diu. 21. C. de pan. Pacius 2. Enantioph. 40. & c.* Licet ergo verum sit quod Paulus. *§. sentent. tit. 16. §. neque in f. exceptionis loco tradit*: rei absentiam posse defendi: Innuens hanc exceptionem esse potissimam: Non tamen est sola: sed admittit consortium aliorum casuum, ubi ipsa rei innocentia s. causa principalis defenditur. Et ita veteres etiam Dd. sensisse & rectè docuisse patet ex Speculo Durandi sub tit. de procuratore. §. 1. n. 9. & 10. Cujus verba integra inf. erunt referenda.

6. Errat ergo iterum Cothmannus d. resp. 15. n. 17. Qui d. l. 33. §. 2. indistincte inducit, quasi semper & in omni causa liceat absentem defendere, etiam quo ad causam principalem, Deceptus haud dubie sinistra interpretatione. *d. l. 3. C. de Accusationib.* Quæ constitutio obiter inspicientibus generaliter concepta videri possit; sed revera limitatione continet in verbis *LL. publicorum judiciorum permittant.* Quæ verba juxta interpretationem Ulpiani in *d. l. 33. §. 2.* restringenda sunt, Tū ad causas absentia, tum ad causas innocentia, nempe illis casibus ubi absens quis condemnari potest. Lata n. est. *d. Cōstit. tēpore Imperatoris Alexandri* cujus cum Ulpian. Assessor fuerit, & diserte se in hoc rescripto funder; Merito ex ipsius sententia hoc rescriptum accipitur. Maxime cum Alexander voce permissionis utatur, quæ innuit: Regulariter & ex ratione juris communis, id non licere. *arg. l. 7. de Legibus. l. 10. Quæ in fraud. credit. l. 5. §. quibusdam. De jure immunit.*

7. Errat etiam Cujac. in not. ad Paul. §. sentent. 16. §. neque. Et qui eum sequitur Wissenbach. disp. Pandect. 12. th. 18. Quando. d. §. 2. corrigit, & pro voce innocentia, absentiam, audacter substituit. Cum Ulpianus non de causis absentia tantum; sed innocentia ipsius etiam, certis casibus audendis, loqui voluerit, adeoque generali vocabulo excusationis non in decorè aut inconvenienter usus sit.

8. Quin & alii Dd. cum non attenderent ad exceptionis hujus sententiam, maxime autem cum l. 3. C. de Accus. responsum non assequerentur, in tarpes dissensiones & plura alia errata prolapsi sunt, quæ seqq. Capitibus aperiemus.

CAPUT IV.

Quo ostenditur: Nec patrem ad filii, de capite accusati, defensionem plenam admitti.

ARbitramur ergo jam liquidò ex ipsis juris fontibus productam esse hanc propositi problematis decisionem: *Nullum extraneum regulariter rei accusati defensionem suscipere posse*: Nisi vel (1.) causam tantum absentia allegare velit, quam defensionem minus plenam Dd. vocant. Vel (2.) causa talis sit ut absens etiam reus damnari & executio poenæ, forte in bonis, aut exilii in iunctio, fieri possit, (3.) In casibus aliis SCto vel LL. publicorum judiciorum permittis per d. thes. 3. cap. superioris.

2. In his causis cum nullibi reperitur aut ostendatur pater, defensionem filii v.g. de homicidio accusati, offerens, Negamus cuiquam Dd. ac ne Collegiis quidem integris, speciem hanc excipere licere. Si enim, quod jam sæpè inculcavimus, opus est ad exceptionem aliquam contra juris regulam & solidas rationes inducendam, authoritas SCti & LL. publicorum judiciorum, l. *prevaricationis iudicium* 3. §. *ult. ibi.* quia neque lege aliqua de hac re cautum est, neque per senatus Consultum, de *prevaricatione*. non suffecerit interpretationis magistralis authoritas l. *ult. §. 1. C. de LL. cum similibus*. Debent enim Jure Consulti respondere secundum leges non contra leges: Inhærere debent verbis textus, quorum manifesta est sententia, etiam si dura sint, l. *prospexit*. 12. §. 1. *Qui*

et agni-

Et à quibus manumissis. folius a. Majestatis est, casus quosdam in generali definitione & regula interpretando excipere. *del. ult. §. 1. C. de L. L. l. 3. §. 21. C. de Ver. Jur. Enucl. Perez. in prole. ad tit. Cod. de Scis n. 1.*

3. Rationes quas Arumæus cum aliis contra hanc juris certitudinem adfert, facile profligari possunt, ut seqq. experimenta docebunt. Primo (i. ait: Receptam esse Dd. traditionem, quod quando quis pro suo Interesse loco accusati intervenit, admittendus sit: Ita enim Gl. Socin. Clar. Blancum Menochium docere, *per text. in l. 2. §. si pro eo 3. Quando appell. sit.* Atqui negari non posse, quin maximum interesse patris in eo vertatur, ut filium superstitem habeat, cum infelix sit pater qui liberos ad rogam, ac postea orbitatem suam desere cogatur. Quod pluribus Oratorum & poetarum dictis collectis confirmat. Ideoque concludit, Titium tanquam in causa propria & pro suo Interesse admitti pro filii defensione debere.

4. Respondemus initio in genere præmittendo: Hanc exceptionem nullibi in jure fundatam esse, adeoque nec admittendam, nec constringendam esse contra regulam, *in modo d. Junge. l. dissentientibus. §. C. de repud.* Deinde rationculam hanc juris authores non fugisse, noluisse tamen ejus intuitu exceptionem admittere, maxime cum *tertio* hæc ratio occasionem subvertendæ illius regulæ, in multis casibus præbitura sit: sic enim non tantum pater pro filio & vicissim filius pro patre, sed & maritus pro uxore, dominus pro servo, Episcopus pro Clerico & ita porro alii intervenire poterunt. Quod etiam indiscretè statuit cum aliis Menochius *1 de A. l. Q. 80. n. 97. & seqq.*

5. Deinde ad singula argumenti membra procedentes: dicimus majorem itidem nec textu nec ratione valida probari, adeoque contra expressam juris decisionem nihil omnino proficere: Nam quod adductam ab Arumæo, *l. 2. §. 3. Quando appellandum sit,* attinet. Appellatio à sententia contrarium præsentem lata, haudquaquam poterit pro-

duci ad defensionem rei *absentis* : Cum priore casu omnes rationes decidendi in salvo sint, siquidem iudicium cum præsentente jam peractum sit, & pœna in præsentem executioni mandari omninò possit, Appellatione & causâ interesse patris s. ejus quod patris revera intersit, brevi cognitione discutienda. Non ergo sequitur, propter Interesse patris, ille aliquando auditur, v. c. in appellatione *E. semper audiendus est*, & consequenter etiam ad *obtinendam defensionem plenâ*, filii de capitali flagitio accusati, admittendus erit. Deinde ut negari nequit, appellationes admitti etiâ ipsorû reorum, si causa non usque sit liquida. *l. non tantum. 6. de Appellat. l. 29. § 30. C. Eod.* Ita non audiendi sunt rei in crimine flagranti & capitali deprehensi, vel probatione omniliquidè peractâ. *l. constitutiones. 16. De Appellat.*

6. Nihil magis proficit ratio, quâ Menoehius hanc primam propositionem suffulcit. *d. l. n. 100.* Eos qui interveniunt ratione proprii commodi, non esse procuratores vel alienæ causæ defensores; Sed propriæ. Ergo legis vel statuti prohibitione non contineri. *Respondeo*: si separatum interesse prætendant, & quod utilitati publicæ remoram non injiciat, audiendos; Sed si sub hac specie, aut colore causam criminis & defensionem rei principalem suscipiant, cedere debere utilitatem publicam, utilitati privatæ. Illa autem Inprimis requirit, ut delicta publica, publicè puniantur.

7. Destructo principali hoc fundamento, cætera futura sunt:

foliis leviora caducis.

Nam quod Arumæus *d. Decis. 7. n. 31.* porrò ait: In jure, affectionis ratione multa concedi, atque adeo etiam appellationem pro necessaria persona. *d. l. 2. §. 3. Quando appellandum sit.* Semper cum ea limitatione accipiendum; ne salus Reip. quæ in scelerum animadversione consistit, labefactetur & eludatur. Valeat hæc ratio ad *provocationem pro captivo presente instituendam*; Quia tum Reipubl. utilitati nihil

nihil decedit, nec reus denique per utramq; instantiā convi-
ctus, subduci promerita poenae poterit: Nullatenus autem
valitura est, hæc affectionis aut commiserationis causa, quæ
in singulos exercita, publicæ salutis & tranquillitatis jugu-
lum frangit. Utiq; intempestiva misericordia non tan-
tum Philosophis, (quorum dicitur causam suam Arumæus
instruit,) sed & Jure Consultis in vitio cubare dicitur, *l. & Ele-
ganter 7. de dolo malo. l. si hominem 7. Depositi. can. ult. distinct.*
45. Neque enim misericors est qui vitiiis parcit, sed iniustus.
can. Est injusta. 33. caus. 23. quæst. 4.

9. Paralogismus similis est, quem Arumæus n. 4. de
seqq. educit. *ex. l. i. 2. 3. de liberali causa*, parentem admitti
pro filio, qui in servitutem trahitur, etiam si id filius nolit.
Unde colligit: multo magis ergo pro filio, qui ad mortem
s. supplicium mortis rapitur, eum intervenire posse, cum ser-
vitus morti comparetur. *l. servitutem. 209. de Reg. Jur.*
Nam primo antecedens hypothesis loquitur iterum de casu
singulari, quo filius adeo nequam est, ut si maximè Jure è ser-
vutis compedibus eripi possit; Liberari tamen nolit, sal-
tem ut suo generi aliquam injuriam inferat. *Vii habens
verba. d. l. i.* Hic vero pater merito auditur, cum non tam fi-
lii perditici vāsāniam, quam imminētem sibi suoque generi
labem propellere satagat. Enimvero si filius revera servus
fuerit, aut servus poenæ effici jure mereatur: frustra pro eo
pater interveniet.

9. Itaque comparatio etiam servitutis cum morte
in minore propositione, tantum de injusta accipienda est: Un-
de etiam particula ferè *in. d. l. 209. de Reg. Jur.* ab ipso JCro.
additur. Nam nec in ipsa *L. Papiā*, ad quam regula illa à
doctioribus refertur, Comparatio ea semper valet, ut puta in
servitute hostili, propter spem postliminii. *l. 9. de captiv. la-
rob. Gothofred. ibid pag. 798.* Quantominus si servitus ju-
sta fuerit. Tum enim pater nullatenus audietur, pro filio
intercessurus, quo minus injustam servitutem protrahatur,
Nec ipse manumissus vel planè liber sit. *Ad eundem mo-
dum*

lum si fiduciam innocentia filius gerit, pater absentis causas allegaturus audietur: sed si rhetoritari velit cum suis Advocatis mercede conductis, vel prece aut pretio coemptis, ut victima iustitiæ debita subducatur, nullatenus tam pravum exemplum admittetur.

10. Extrema ratio quam ingeniosiss. & Eloquentissimus Dominus Arumæus non in concinnâ arbitrator *d. decif. 7. n. 43.* minus concludens videtur: Licet inquit Dominus servum defendere. *l. servus. xi. de publ. judic. l. 2. C. de Accusat.* Ergo etiam patri permittenda est filii defensio in causis capitalibus; siquidem patri itidem operæ preteunt. *l. ult. de his qui effud. vel dejec.*

11. Præmittimus denud canonem: contra leges prohibitorias & exclusivas non valere ullam ratiocinationem. *l. Antiquitas. 14. ibi.* Quare enim iste sibi vindicet privilegium, ut à generali regula excipiat. *C. de usuf. l. in prevaricationis. 3. §. ult. de prevaricat. l. Illam. 19. C. de Collationibus. l. ab ea parte. 5. ibi; ab ea parte (sive actor sive reus sit) qua dicit adversarium suum ab aliquo jure prohibitum esse, (Et vice versa, contra prohibitionem regularem admissum esse) specialiter lege vel S. C. id factum probandum est. de probat. Wesenbec. conf. 203. n. 77. ubi plures allegantur.* Idque adeo, ut ne quidem pietatis & affectionis causa, hic contra regulam prohibitoriam, audienda sit sophisticatio, per textum insignem & clarissimum, *in. l. illud. 19. in f. ibi.* Nulli danda licentia, quacunque alia causa quasi pietatis jure subnixâ, præter eas quas specialiter exposuimus, introducenda, *C. de S. S. Eccles.*

12. Porro; Animadvertendum est, non hic questionem esse de qualicunque defensione filii, sed de defensione filii de Crimine capitali accusati, qui ritè annotatus & inter eos relatus, ad citationem judicis comparere nolit, sed ostentatâ per parentem defensione, solidæ & accuratæ judicis inquisitioni se vult subducere: Itaque quemadmodum in genere dicitur, *in. l. servum. xi. de publ. judic.* Dominum servum defendere posse: Ita etiam concedere indefinitam hanc propo-

propositionem contendenti possimus: patrem filium, inter reos relatum, defendere posse: sed an id eo etiam casu obtineat ubi (1, de crimine capitali agitur. (2, Indicia tot ac tanta suppetunt, ut filius inter reos referri promeruerit (3, Adcoque ad explorandam excusationis veritatem & cetera peragenda, presentia ipsius requiritur, sine qua (4, veritas nec erui, nec crimen puniri potest, &c. de eo est questio: Ea Exceptio causarum patronis specificè probanda est.

13. Et quid opus est cavillationibus, cum jura se mutuo explicent & quomodo & quatenus defensio ista permilla sit domino; manifestè declarent. Ita vero Imp. Alexander rem explicat in altera opposita l. si cuiusdam 2. C. de Accusat. Si cuiusdam crimini obnoxius servus postulatur, Dominus eum defendere potest (quomodo & quatenus) & NB. In iudicio sistere (2, Accusatoris intentionibus (ipsummet) responsurum: post probationem autem criminis (sive postquam crimen probatum fuerit) non ipse Dominus, sed servus pro suo delicto condemnationem sustineat. Hactenus Imperator Alexander. Hunc defensionis modum Jura Domino in servo permittunt, neque nos refragamur, ut hactenus eodem modo patri permittatur filii defensio: Nempe ut eum (1, iudicio sistat. (2, Accusatoris intentioni ipsummet respondere jubeat (3, post probationem peractam illum pro suo delicto condemnationem sustinere permittat. Hoc modo nemo est qui repugnet, quin pater etiam filium de crimine delatum defendat. Sic enim & initium & medium & finis processus Criminalis ritè decurrit, & justitia nullum detrimentum patitur.

14. Sed quomodo hæc aptari possunt propositæ hypothesisi, ubi pater filium absentem (1, iudicio sistere detrectat & refugit (2, Nec vult adeo illum coram respondere; sed ipse ejus loco vult, aliquod obnubilandæ veritati glaucoma objicere, aut nescio quid temora machinari aut muginari. In primis autem eum promerita pœnæ desiderat subducere si maxime per scelerum & malorum impunitatem, Deus offendatur, provincia sceleratis hominibus compleatur, &

C Respubl.

Respubl. sanguinum imprecationibus onerata pessimi
eat.

15. Facilius ignoscendum censeo causarum patronis
& Advocatis, si sanguinem Clientum quibus possunt verbo-
rum lenociniis, redimere satagant. Id enim si maxime in
foro conscientiae fortean non sine vitio & conscientiae cauterio
fiat, excusari tamen civiliter potest. *arg. l. i. De bonis eorum qui, &
similibus argumentis. v. l. ii. C. de Advocat. l. 7. §. 1. C. de postulando &
qua ibi tradi solent*, Verum ut juris Antistites qui juri interpre-
tando publica autoritate praefecti sunt, tam temere Oscitan-
tiae pragmaticorum ancillentur, ferendum est nequaquam.

16. Concludimus ergo confidenter, (juris inquam
autoritati & rationibus innixi) patri filio absentis defensio-
nem plenariam, eo quo illi postulant modo, nequaquam con-
cedendam esse, A deoque quicquid Alii gratiose in perniciem
Reipubl. definiant, id nullius momenti, & studiosis juris neu-
triquam amplectendum esse, *ut habet textus in. l. Praeses. 12. C. de
wansati. Cujac. ad. l. 2. C. de. jure fisci.*

CAPUT V.

*Alia argumenta ab Ernesto Cothmanno
pro defensione in hoc genere paterna alla-
ta; removet & profligat.*

1.

EXpedivimus argumenta Arumæ: reliquum est, ut illa
quoque quæ Cothmannus. 3. resp. 15. pro defensione ista
parris, in causa filii accusati & quidem nominatim de homici-
dio, majore numero & apparatu adfert, perlustremus.

2. Initio autem n. 17. dicit Affirmativam niti manife-
sta Juris non tantum ratione; sed etiam decisione in. l. servum
quoque 33. §. 3. de Procuratoribus, ubi dicatur, publicè utile
esse

esse absentes à quibuscunque defendi: Nam & in capitalibus Judiciis defensionem dari. Ubiunque igitur absens quis condemnari potest, ibi quem vis pro eo facientem & innocentiam excusantem audiri æquum esse.

3. Resp. Arbitror autem ex prædictis etiam tyroni juris promptum & facile esse hoc argumentum elidere: distineturo inter singula generum & genera singulorum. Utcunque enim ratio ipsa generalissima esse videatur (*Æquum esse scilicet ut absentes à quibuscunque defendantur, atque etiam usile esse, Rei-publ. nempe, ut circa crimina etiam veritas detegatur.*) Decisio tamen ipsa generalis non est; sed aperte discernit inter defensionem genericè sumtam, & specificè de causis innocentiam asserendis, acceptam; sub priore vocabulo, generalis defensionem absentia intelligi, non tantum alia juris loca superius adducta efflagitant, sed ipsa hujus versionis oppositio ubi *defensio absentis* s. absentia & *innocentia*, dilucidè in vicem opponuntur. Quod ergo de defensionem absentia attinet, valet in ea hætenus ratio ad regulam generalem inducendam. Ab omnibus sc. afferri posse defensiones absentis, s. excusationes absentia. Enimverò hæc quæstio sit concepta, *de excusatione innocentia*. Dicendum tum demum in Capitalibus judiciis defensionem dari, ubi absens quis condemnari possit. De hoc genere judiciorum cum non sit L. Cornelia de Sicariis, quæ parte de homicidiis voluntariis puniendis agitur, nihil ad id genus criminis & judicii præsens Juris decisio pertinet.

4. Sed fortean magis eo pertinebit, quam Dn. Cothmannus ilico subjicit. l. 3, *C. de accusat.* Ubi sane generalius dicitur: Leges publicorum judiciorum permittere, ut Rei capitalium criminum absentes etiam per procuratorem defendantur.

5. Resp. Ostensum est supra cap. 1. th. 9. Ipsum Cujacium verbis hujus Const. permotum, à sententia communi recessisse, quæ sub voce defensionis minus plenam defensionem accipit. h. e. absentia duntaxat excusationem; Neque tamen ideo absolute & generalissime hoc enunciatum cogemur ex-

audire atq; accipere; cū nihilominus limitatio aliqua sive de-
terminatio & restrictio lateat in verbis: *defendi absentes leges publi-
corum iudiciorum permittunt.* Hæc verba sunt relativa & demon-
strativa, & innuunt eam defensionem subintelligi, quæ legi-
bus publicorum iudiciorum permittatur, Ad quos autem ca-
sus ea permissio pertineat, ostendit *l. pen. §. un. de publ. iudic.* quæ
admodum supra cap. 3. thes. i. & seqq. ostensum est.

6. Urget porro Cothmannus n. 19. arctissimam inter
patrem & liberos cognationem: Quæ fiat ut in afflictione
filii, pater magis quam ipse filius angatur & patiatur. I. Isti §. in
f. Quod metus causa. Itaque vel commiserationis rationem o-
mnino exigere, ut pater pro filio admittatur.

7. Verum jam supra cap. 4. thes. 7. & seqq. responsum
est, Negandam esse consequentiam: Si enim affectui & af-
flictioni paternæ, seposito Reipubl. respectu deferendum es-
set, & utilitas publica præferenda veniret privata; Nunquam
vel sceleratissimi liberi ultimo affiendi essent supplicio, sed
semper privatis charitatibus condonandi forent: nempe ne
parentes miseri eo pacto nimis affligantur, cum tamen chari-
tas Reipubl. respectum charitatis privatae merito excludat.

8. Unde iterum apparet, quam facilis sit in errata pro-
lapsio, si à rectitudine juris Romani vel latum unguem receda-
mus: ut merito detestanda veniat fanaticorum machinatio,
qui in libellis suis famosis innocentem adolescentiam à regni
hac veræ Jurisprudentiæ orbita, ad nugas in velsano capitulo
nudius tertius natus, per mera sophismata & detortos Cicero-
nis, aliorumque Juris & æqui Otorum, logos, ad cerebrinam
Jurisprudentiam, quam quisque *ex sua utilitate fingat* & pingat
sevocant. Cum juris Romani regula, primum semper *τὴ καλῆ*
(quod Aristoteles quoque cum cæteris sanioribus Philosophis
docet,) hoc est honesti & æqui, tum demum autem *τὴ συμφέ-
ρου* rationem habendam esse censeat.

9. Sed proruit jam Cothmannus cum globo autho-
rum totoque agmine imò exercitū Doctorum à suis partibus
stantium: Ita enim ait, docere Legistas in suis commentariis
ac præ-

ac prælectionibus n. 22. Ita desinite in suis consiliis, responsis, decisionibus. n. 23. Denique his etiam Canonistas adimplari. n. 24. & seq.

10. Verumtamen his tertriculamentis non movebuntur, qui Juris Romani rationem ritè perspexerit. Quam, qui Dd. intelligunt & sequuntur, merito æstimantur: Qui negligunt & suis indulgent cogitatis: nequaquam attendendi veniunt, cum novum jus inducant, quod non magis in ipsorum potestate positum est, quam nugigeruli alicujus *volovaymovvvt* &, Medicastræ sive Matulæ. l. 1. & ult. C. de Legibus

11. Deinde supra intelleximus plerosque Dd. Johannis (veteris Glossatoris) expositionem amplecti, qui defensionem minus plenam tantùm admittit, vel ut rectius Accursus (à Cothmanno nobis perperam oppositus,) eas etiam causas quæ L. E. publicorum Judiciorum permittuntur. vid. gloss. in d. l. 32. §. 2. de Procuratoribus in verb. *Datur*, quam Bartolus & ceteri Legentes imitantur.

12. De Consulentiibus non valdè sumus solliciti: scimus enim quemadmodum multi ex his, ut causæ quam protegendam susceperunt, interserviant, varia comminiscantur effugia, quæ adversus juris rectitudinem nullum momentum obtineant. v. ipsum Cothmannum lib. 3. Respons. 38. n. 332. Vbi fatetur, Consilia & responsa plerumque amore magis eorum qui ea experunt, quam veritatis & iustitiæ dari, idque experientiam attestari. Castillo de Vsser. cap. 41. n. 8. Jacob. Thominiig. in orat. de stud. juris, præmissa: *ipsius decisionibus*, Ubi docet, Legum præscriptum consiliiis longè anteponendum esse, Siquidem leges unò cum cæcis ore æquabiliter loquantur & ad judicandum non affectu, sed iustitiæ & veritate ducant. Juris autem Doctorum responsa & consilia, sic fere pro dolor conscribi soleant, ut ad forum causasque præsentés accommodentur.

13. Quanquam si hos vacarer aut liberer excutere, plerique allegationem Cothmanni in terminis simplicibus desingerent, sic enim quem primo loco adducit Barthol. Capolla.

C. 3.

cons.

conf. crim. 45. n. 2. proficitur: se non loqui de defensione totius causæ, sed unius tantum articuli. Item n. 3. se loqui de casu ubi sententia ferri potest in absentem. Et porro n. 5. Exigit à patre defensionem instituente cautionem & securitatem Versicherung; quod filium stiturus sit in fortiam potestatis: i. e. iudicio stiturus. Sic etiam Alii plerique non generaliter & indefinite; sed in terminis superius designatis & exceptis, loquuntur: Adeoque perperam à Cothmanno ita adducuntur, quasi patri simpliciter & omni casu defensionem filii, ex sola cognationis, affectionis & commiserationis causa permittant, quo nihil absurdius dici potest.

14. Neque magis præjudicia contra juris decisionem valent aut cunctanda sunt; Cum & illa sæpe aberrent, & si vel aliqua deficiat circumstantia aut imminuatur; nihil inde ad casum diversum valide colligatur aut inferatur. *l. si ex plagis 52. §. in clivo. 2. Adl. Aquil. l. sed licet. 12. de Offic. Præsidi. Molin. ad reg. 34. Cancell. Argentorat. 1. conf. 11. n. 97. Iohann Kizel. de jure monetar. c. 4. quæst. 2. sect. 2. ubi & ræxus & rationes accumulatur.*

15. Exemplum manifestum est in præjudicio quod Cothmannus n. 27. ex Cæpollæ *Conf. 45. n. 13.* adfert, siquidem illud de diversis plane terminis loquitur, *ut supra th. 13. demonstratum est.* Imò ipsum illud quod de sua curia Megapolitana Cothmannus n. 27. subjicit & adfert, de ea defensione conceptum est, quæ exculpationem tantum absentis concernit.

16. Missis ergo auctoritatibus & præjudiciis, per lucidum strems cætera, quæ pro sua opinione Cothmannus adfert argumenta, Ita autem quarto loco ratiocinatur. Quo casu ad bannum agitur, eo casu non tantum defensor, sed & procurator pro absente admittitur, *per doctrinam Pauli Castrens. Angeli de Castro, Imole, Poluntiani.* Atqui cum Accusator abest, contra eum, nisi compareat ex lege Constitutionis Carolina,

rolinæ, agi ad bannum potest. Ergo procurator etiam pro eo absente admittitur.

17. Respond. Major propositio admitti potest de casu, quo tantum ad præscriptionem agitur, *terminative*, ubi se, alia pœna capitalis in e ipore sustinenda non est. Eo vero casu cum Executio etiam contra absentem peragi possit, recte defensor admittitur, l. 32. §. 2. de Procurator. Aliud dicendum si processus banni instituitur tantum *preparatorie*, ut reus sub pœna banni comparere jubeatur; Et nisi innocentiam ostendat, capite puniatur. Quo sane casu nec Procurator, nec defensor adjutitiam causæ sive innocentiam ostendendam sufficiet. Conf. Artic. 155. Constit. Carolina.

18. Quinta ratio Cothmanni, superiori affinis est, ut ipse facietur. n. 30. Adeoque eod. etiam modo refutari potest, sic autem habet. Omni casu, quo contra absentem ad sententiam definitivam procedi potest, defensorem & excusatorem rectè ac licitè intervenire. At in casu homicidii contra absentem ad sententiam definitivam procedi posse. E.

Respon. Majorem propositionem captiosam esse quando defensionem & excusationem synonymicè conjungit, Cum nos tantum loquamur de defensione plena innocentiz.

Deinde negamus minorem. Nam in casu homicidii voluntarii terminative ad sententiam definitivam procedi non potest, ita ut finem & effectum sententiz obtineat, antequam reus sistatur & coram litem contestetur atque respondeat. uti d. supra cap. 2. th. 6.

19. Idem fucus adhibetur in sextaratione, quæ n. 35. his verbis proponitur. Etiam eo casu quo Procurator per statutum intervenire prohibetur nihilominus excusatorem, informatorem, instructorem, comparere & innocentiam accusati excusare ac demonstrare posse. per Specular. l. 1. §. 1. Marfil. Grassum. Arstin. Wesenb. alios.

Et quia

Etenim quæ Dd. de excusatione absentia forte tractant, ad defensionem causa principalis proprie dictam perperam extenduntur. Postulat hic locus ut qua fide Speculator allegatus sit, detegamus. Unde de cæteris etiam Cothmanni allegatis, hoc quidem in casu, iudicium sumere licet: Speculatorem enim plane recta & homogenea docuisse jam supra diximus cap. 3. §. 5. Sic autem loquitur in allegato *iv. de procuratore* §. 1. n. 9. & 10. *ibi* In causa Criminali procurator regulariter non intervenit, nec in agendo, nec in defendendo. *l. pen. de publ. judic. cap. ma. Ext. de Procurat.* Et est duplex ratio: *Primò*: Quia si interveniret Procurator & succumberet; ipse condemnaretur, quia non deliquit: quod esse non debet. *cap. cognoscentes. Extra de confit.* *Secundò*: quia id quod amitteret; non posset consequi per actionem mandati contrariam &c. Regulam hanc Durandus, Speculator vulgò dictus, initio declarat, Ut procurator admittatur si adversa pars nihil opponat. Deinde quatuordecim limitationes sive ut illi vocant fallentias adijcit, nempe (1. in crimine injuriarum; si persona sit illustris: (2. In accusatione ingratitude. (3. In accusatione suspecti tutoris. (4. Si Peccatus dicatur suspectus. (5. Si pœna criminis non excedat relegationem. (6. In actione populari pro damno intentata. (7. Ad proponendum excusationes; tum enim etiam Procuratorem admitti. (8. Cum servus accusatur quem Dominus defendit (9. In levibus criminibus. (10. Ad excusandum vel excipiendum. NB. Adjicit tamen illico, hanc sublimitationem: si id fiat ad proponendum causas absentia, non autem causas causæ. (11. Cum agitur de crimine civiliter. (12. Cum causa per socium litis agitur. (13. Si agatur de præparatoriis iudiciorum. (14. Si universitas aliqua accusetur. Hanc enim comparere posse per Syndicum.

20. Hactenus integrum Speculatoris locum recensimus: Cujus placita cum plerique deinceps amplexi sint: apparet adversæ Opinioni parum præsidii ex hac authoritate Dd. accedere, quæ regulam nobiscum planè contrariam constituit & ratio-

& ratio aibus firmat: In sollicita autem limitationum (quarum multæ præter rem sunt & extra oleas vagantur) conquisitione, nunquam ausa fuit istam recensere, de qua modo contenditur. Et hac fide consulentes multoties in allegationibus suis utuntur.

21. Septimum ergo argumentum Cothmanni videmus; quod ita sonat: si pro condemnato, qui jam ad supplicium ducitur, cuivis, etiam extraneo intercedere licet; Quidni pater pro filio absente, de cujus condemnatione agitur, pietatis ratione audiendus sit? At verum est, prius, *uti constat. ex l. non tantum 6. de Appellat.* Ergo & posterius *l. Nec in ea. 22. in fin. ad. l. lal. de Adult.*

22. Tamen si vero ad hoc argumentum jam supra responsum sit, *cap. 4. th. 5.* Cum Arumæi rationes redargueremus, pro uberiori tamen d. l. 6. explicatione adnotamus: Non ibi contineri regulam & imprimis eam, quam Cothmannus, ut propositionem Universalem supponit: *pro omni facinoroso appellationem admittendam esse*; Contrarium enim aperto jure decisum & constitutum est. *in. l. observare 2. C. Quorum Appellat non recip. l. Quoniam. 6. inf. C. Ad L. lal. de vi. publ.* (ut se. interfit, utrum reus criminis manifestus, vel rite convictus sit; An vero rite convictus non sit, sed vel formidine tormentorū vel tædio vitæ confessus sit; Ut hoc casu appellatio audiatur; non item illo, quo perspicuum est, appellationem tantum litis protrahendæ causa institui. *Cujac. in recit. ad d. cit. C. Quorum appellat. non recip.*) Sed contineri speciem exceptionis. ex d. l. 2. jam indicatæ: *si reus non legitime convictus aut confessus sit*; Sed perire festinans, i. e. tædio vitæ, de se sit confessus; Uti habent verba ultima d. l. 6. Hoc vero casu specialis merito auditur appellatio. A particulari autem causa non licet inferre ad genus aliquod sive regulam univertalem constituendam. Gravius autem peccatur si (2. argumentum ad speciem diversi generis trahatur & in qua (3. maxime sit disparitatis ratio. Nam in l. 6. de Appellat. Reus præsens est & in vinculis, nec ullus subest me-

*Explicat.
l. 6. de Ap-
pellat.*

D

tus,

aus, ne fortè dilabatur. At nos loquimur de filio absente, quem pater machinationibus suis, debitam justitiæ vindicæ victimam, omnibus modis satagit eripere; Ubi sane pietas & commiseratio paterna intempestive & importunè in perniciem justitiæ & Reipubl. attenderetur.

22. Adnectit huic 7. argumento Cothmannus n. 40. allam rationem, quod sic servum à Domino indefensum quilibet possit defendere. *l. si non defendantur 19. de pœnis.* Quid ni ergo patrem quoque permittimus filium, hominem liberum defendere? Ad hoc quidem argumentum itidem jam supra responsum est, ubi cum Arumæo disputabamus. *cap. 4. Ad l. 19. de ih. 10. §. seqq.* Ad textum tamen. *l. 19. de pœnis* hoc addendum. Perperam eum iterum à Cothmanno induci. Agit enim de servo à Domino planè derelicto & indefenso: Qui sane ex ea sola causa non potest pro nocente haberi; adeoque inauditus & indefensus damnari. Sed antequam damnetur vel absolvatur, ordinario processu causa examinanda erit vel extraordinario inquisitionis. Uno verbo: nemo, ne servus quidem inauditus & indefensus condemnandus est: Sed an ideo etiam absens defendi quisvis reus poterit? Ubi hoc in d. l. 19. dicitur. Distingvamus itaque inter rem ipsam s. quaestionem an sit, & rei modum. In quaestione an sit, nemini defensio deneganda est, ne servo quidem à Domino derelicto: Sed inde malè infertur ad modum inordinatum, quod sc. Pater possit filium *per contumaciam absentem* & Jurisdictionem impediendam defendere, eo fine, ut id quod extremum est in jurisdictione, nempe executionem, eludat. Ita ergo instruenda est, ut rectè procedat consequentia: Si & servo concedenda est defensio, utique etiam libero homini, nempe si rite & secundum legum publicarum præscriptum interponatur.

23. Octavum sophisma n. 41. à Cothmanno his proponitur verbis: Leges nostræ parentum plerati & amori acerbissimo, erga filium facinorosum tantum indulgent, ut filium

filium facinorosum ; per patrem apprehensum & ad judicem pertractum à facinore absolvant *l. Militis agrum 13. §. Ad l. 13. §. Desertores. ult. De remilitariis*. Quasi jam inferre velit (sid e. *ult. de re militar.*) Cur itaque non indulgeamus huic adfectioni etiam absentis defensionem. Sed obiectio ista

merum, ut diximus, sophisma continet. Utcunque enim Dd. quidam ex hoc textu talem cautelam colligant universaliter: Quod si pater filium, qui crimen capitale commisit, judici tradiderit, filius non ita (s. ea poena) puniendus sit, pro ut si captus fuisset *post Capollam cautela. 1. Blancus caut. 2. n. 2.* Falsum tamen est leges semper ignoscere facinoroso filio, quem pater obtulerit. Idque nec in d. §. 6. nec aliàs in jure dicitur: Alioqui parentes omnes maleficos filios supplicio possent sua oblatione eripere: sed hoc tantum dicitur. *In speciale crimine desertionis*, si pater filium ex fuga retrahat, Imp. Pium poenam capitalem mitigasse non ob solum respectum affectus paterni (hanc rationem falso supponit Cothmannus) sed causa hac procatartica motus; ne pater videatur filium ad supplicium ipse obtulisse. Eaque ratione impulsus Imperator, hunc desertorem mitiore poena afficere voluit. Quomodo autem hinc sequitur, in omni crimine parentem ad defensionem absentis per contumaciam filii admittendum esse, licet id agat pater, ut artificiosa defensione filium justitiæ subducat. Imo si rem accurate putemus, in d. l. 13. §. 8. & ult. Patri secundum leges agenti indulgetur: In nostra autem quaestione, pater contra legem praescriptam, filium judicio vult subducere.

24. Festivus autem est atque lepidus (ut hoc obiter ad damus) Dominus Cothmannus quando num. 42. Julio Claro irascitur, quod cautelam illam Capollæ lubricam *lib. 5. sentent. §. ult. n. 29.* improbarit, quasi nullas unquam storgas & affectiones paternas senserit. An enim affectio paterna ad legum & juris corruptelam debet proficere aut produci? *contra. l. ult. ubi. neque si adversus amicos. C. de fide Instrum. can. Accusatores. 12. caus. 3. §. 5.* Plurimum sane affectui paterno

verno in iure indulgeri novimus & fatemur. Sed ut ad iuris & iustitiæ subversionem id porrigatur, nequaquam admittimus. *arg. cap. nisi. 3. ubi tantum summi Principis adfectioni aliquid tale indulgetur in. pr. de Offic. Legati. can. veniam. 5. ibi: vobisque tam bonis, tam chartis, non dare consensum, omnibus rebus dicitis durtus arbitramur. cap. 35. quest. 9.*

25. Atque ita post hæc exarata deprehendi etiam docuisse Ar. Pinellum in rubr. 2. C. de bon. matern. n. 32. & seqq. Ubi peculiarem plane rationem esse dicit. d. l. 13. §. desertorem §. de re militar. Cum desertor graviter puniatur ob culpam in omittendo admissam, contra regulam juris in. l. 2. C. si advers. delicti. Unde cum pœna desertoris ex summo rigore promanet. l. 3. §. in bello. l. 6. vers. Qui in acie. de re milit. facilius potuit temperari. Cum alias magnopere cavendum sit, ne ratio aut via eludendæ pœnæ admittatur. l. si quis 6. ibi: Eludenda pœnæ cause. de pœnis. l. congruit. 13. de Offic. Præsidi. l. ita vulneratus 50. §. Quod si. Ad. l. Aquil. l. si a reo. 70. ibi: pœnas ob maleficia solvi magna ratio suadet. De fidejussor Sester. ap. N. Rensner post. 2. decis. 16. pag. 69. th. 31. Neque usus forti hanc cautelam recepit. A. Faber. C. suolib. 9. tit. 13. def. 6. Anth. Matth. Colleg. Crim pag. 905. Grönerweg. ad. d. l. 13. §. ult.

26. Denique causæ suæ Imbecillitatem ipse sentiens Cothmannus n. 44. Sic tandem concludit, si vel maxime aliquis contendat superioris iuris canones & decisiones parenti subvenire non posse. Concedendum tamen hoc esse, si parens offerat cautionem de filio tempore sententiæ definitivæ sistendo, & nisi sistat de certa pecuniæ quantitate solvendo: Tum verò, ut patris defensio admittatur, pietatem, justitiam & curiarum stylum persvadere & exigere: Respond. nec pietatem, nec justitiam, nec legitimum curiarum stylum sententiam hanc aliter admittere, quam si vel crimen dubium:

dubium sit, vel pœna ordinaria non sit capitalis: Alioquin
ne quidem per cautionem pecuniariam pœna legitima elu-
denda fuerit. *Uti modo diximus lb. 25,* Neque iudex pœ-
nas LL. publicorum Iudiciorum ordinarias, imprimis capi-
tales, pro arbitrio potest remittere aut immutare: *cap. de*
causis 4. §. Illic etiam. Extr. de Off. delegat. Nouell. Sz. cap. 100.
cum similib.

CAPUT VI.

An matri vel aliis Cognatis defensio ab-
sentis rei de capitali Crimine con-
venti, concedenda sit.

R.

DEstructa & profligata primatia illa Dd. in hac causa ex-
ceptione, multo facilius reliqua postulata, quæ pro ma-
tris & cognatorum defensione justificanda proferuntur, re-
felli possunt, imò vix opus haberent assumptione, nisi magni
viri eo usq; etiã, progredieretur ac novis aded, uti præte ferunt
machinis id asserere conarentur. *v. D. Carp. 3. quest. 115. n. 3.*
& seqq. ubi ait: non tantum parentibus; sed & fratribus ali-
isque conjunctis personis, Inquisiti defensionem allegare ac deduc-
ere licere. Easque personas conjunctas audiendas nec à iudicio
repellendas esse: (1. per auctoritatem Zangeri & Deciani, tum
quia (2. publice interfit innocentium causas defendi, tum
quia (3. in eam rem textus sit manifestus in Constit. Car-
rol. art. 27. ibi: Die Zeugen so der Gefangene oder seine Freunde
deßhalb stellen wolten.

2. Ignoscet nobis Vlt summus, si rationes istas veri-
tatis studio breviter examinaverimus. Et quod quidam au-
thoritates attinet; Zangerus *in allegato. cap. 3. de torturis*
n. 2, nequaquam dicit: Matrem vel Cognatos absentis rei

D. 3. in cau-

in causa capitali defensionem posse suscipere: Loquitur enim Zangerus diserte (1. de reo praesente (2. interrogato (3. negante (4. Indiciis gravato, cui ea hunc in finem (5. communicanda sint, ut si illi ita videatur, interrogatoria exhibere vel alio modo indicia elidere, suorumque innocentiam deducere vel per se vel per alios possit. *Hac ipsissima Zangeri verba sunt; Quibus id tantum dicitur: Reum captivum non statim torquendum; sed audiendum esse, si innocentiam tuam vel proprio Marte, vel alieno adnifu, puta advocatorum aut Procuratorum, vel cujuscunque tandem periti, velit deducere. Hac quidem de rei praesentis defensione vera sunt; quomodo autem ad defensionem innocentiae absentis homicidae, patri vel Cognatis permittendam, producantur: non apparet.*

3. Porro Decianus, secundo loco à Dn. Carpzovio allegatus, lib. 5. tr. Crim. cap. 36. n. 4. hoc tantum dicit: Dandam esse reo indiciorum copiam, antequam torqueatur, cum dilatione ad ea diluenda: subditis novem exceptionibus & casibus quibus communicatione opus non sit. *Hactenus Decianus.* Dicant, qui sine affectu judicare possunt: An Decianus isto loco quicquam de defensione innocentiae absentis per Contumaciam facinorosi, constituerit.

4. Neque ratio aut textus Carolinus hanc sententiam ullo modo juvant. Nam quod rationem attinet: Negamus in collectione consequentiam: Publicè interest innocentum causas defendi: Ergo etiam per matrem aut cognatos rei per contumaciam absentis defensio permittenda est. A concessione defensionis: ad modum illicitum non, valet illatio, uti superius dictum & demonstratum. cap. 5. hb. 22.

5. Denique articulus 47. Constit. Carolin. eisdem nequaquam de reo per contumaciam absente loquitur: Sed (1. de reo praesente tractat, ibi: *So in dem te gemeldeten Fall. (nempe art. 46. qui incipit, Wann man den Gefangenen Peinlich fragen will)* der

Der Bellä jte die angezogene Obelchat be rneinet/so soll ihm als dē vör gehalten werden. E. præsenti; quemadmodum(2, pet torum articulum semper captivi mentio reperitur: Tum (3, ratione prædicati hoc tantum dicitur: Reum captivum non statim tormentis subjiendum, nec à quæstionibus incipiendum, sed audiendum esse, si innocentiam suam vel per se vel per alios deducere velit. Uti rectè hic articulus à Zangero hofsum s. hæctenus inductus est. Et juri communi congruit. Nihil ergo etiam ex hoc articulo contra sententiam juris superius deductam elicere fas est. Adeoque rectè definiunt Scabini Lipsiensis, ne patrem quidem pro defensione innocentie filii absentis audiendum esse, uti ipse Carpzov. refert, *part. 3. quest. 105. n. ult.* In quam sententiam cum etiam Collegium Juridicum hujus Universitatis nuper responderit, non dubitavimus responsum roborandæ disputationi nostræ subjiere, atque ita dissertationem cum laude Altissimi, finire.

CAPUT VII.

Exhibet responsum Epistolare Collegii Ictorum in Academia Giessensi, de matre pro defensione innocentie filiorum de homicidio accusatorum, non admittenda.

I.

Responsum in iis, quibus expeditum fuit formakibus, ita habet.

Dnsare

Unsere freundliche Dienste nechst wieder Anwünschung eines gesunden/ geseheneren neuen Jahres zuvoen: Edle Ehren Beste und Hochgelahrte/ Insonders günstige Herren/ und geehrte sehr werthe Freunde.

Wts in pūcto homicidii, der Gräßl. Fiscalis, an N.H. von H. so den 2. Augusti 1661. Bey F. auf S. Grund- und Vormähligkeit ermorder worden wieder die Adel. Gebrüder N. N. bey den Herren anlagend vorbracht/ und Sie darauff verordnet/ hierentgegen aber auch der angegebene N. Defensor eingewendet/ daß haben wir aus denen uns zugefertigten/ und den 15. huius gegen Abend eingereicherten protocoll und beigefügten Schrifften/ auch worüber die Herren Unsere Rechtliche Meinung begehren/ aus dem Insinuation Schreiben mit mehrern verstand/ Solches alles siesig durchlesen in consultation gezogen/ und uns folgende meinung vergliche. Biß zwar so viel die erste frage antrifft/ Ob die anderwertlich begriffene Citation auff Formu. Weise/ wie uns das Concept copialiter zugefertiget zu altigirt seyn? Erachten wir gestalten Sachen nach zuerkennen seyn; Ob wohl unterschiedene vornehme Juristen der meinung seyn das die prohibitio l. pen. s. un. de public. Judic. in der Person des Vatters einen Abfall leide/ und das also ein Vater pro filio super homicidio capitaliter accusato nicht allein seines eigenen Interesse halber/ sondern auch als ein defensor deß abwesenden Sohnes vor Gericht erscheinen und interveniren könne

Ita citant Bald. Menoch. Capollam alios Cothmann 3. respons. 15. n. 22. & 23. Matth. Stephan. ad ord. Caroli Criminal. art. 88. & sic Jurisconsultos Marpurgenles & Jenenses censuisse ac respondiße testatur Arumæus lib. 1. decil. 7. n. 23. & seqq. & quidem usque ad absolutionem Oldenkop. ebl. crim. tit. 1. obs. 13. n. 8.

Welches den auch ferner auff die Mutter und andere Freunde extendiret wird.

per

p
3. facit
fange
post;
seinen
Drfa

Han
cher
selbe
Sach
cial e

sed &
qui s

nich
laren

ratic
Stan
feart
defe
one
son
is l
vers

Do
c. d.
per

um
tat
Ad

per Carpzov. & ab ipso citatos part. 3. quaest. crim. 115. n. 3. facit Ordin. Carol. V. tit. 47. In verbis: die Zeugen so der Gefangene oder seine Freunde deshalb stellen wolten / & paulo post; solche Kundtschafftstellung soll dem Gefangenen oder seinen Freunden / auf ihr Begehren ohne gute Rechtmäßige Ursach nicht abgeschlagen oder abertandt werden

Die weil aber gleichwohl auß allen seirhero geführten Handlungen verspühret worden / das es der Mutter mit solcher defension kein rechter ernst gewesen / in dem Sie ihr dieselbe mit gehörigen Fleiß nicht angelegen sein / sondern die Sache über anderthalb Jahr außsetze lassen / auch zu der special caution nicht verstehen wollen.

Quæ tamen etiam à personis conjunctis desideratur. l. sed & hæ 35. de procurat. & in genere, defendere non videtur, qui satisfacere paratus non est. l. Non videtur. 82. d. 1.

Die weil auch die gegenseitigen fundamenta des Haltes nicht sein / das sie die contrariam juris dispositionem & regularem atque communem sententiam umstossen solten

Non enim sequitur (1.) patrem dignum esse commiseratione, ergo nocentem non esse puniendum. Nec (2.) ardam esse cognationem inter patrem & filium, ita ut filius censetur pars patris; adeoque pater filium defendens, se ipsam defendat, Barthol. Capolla. conf. crim. 45. n. 4. Hæ enim fictiones non præjudicant veritati, neque valent eo casu, ubi personæ ipsius præsentia requiritur, imprimis in puniendis delictis l. 1. 3. & r. 1. C. Ne filius pro patre vel pater pro filio. Authent. Habita vers. nec ob alterius delictum. C. d. tit. ibique wesenb. in comment. n. 5.

Nec quicquã facit (3.) comparatio servi & filii fam. Quod si. Do minus esse possit & ferri debeat servi sui defensor. l. si cuius 2. C. de Accusat. Unde colligunt; multo magis defendi posse filium per patrem.

Nam (1) diversissima ratio est, inter servum & filium, cum in servo Domini interesse, siue utilitas pecuniaria veritatur, cujus solius intuitu ipsi defensio servi d. l. 2. permittitur. Adcoque Dominus non tam reum, quam rem sui patrimonii

E defen-

defendit. Cuiac. in recit. Cod. ad tit. de accus. in princ. Quæ de filio nullatenus dici possunt. Ergò cessante ratione, cessat etiam constitutionis productio. Deinde non agitur ibi de defensione servi absentis; sed præsentis: Ubi hæctenus saltem admittitur Dominus, ut pro reo offerat, si quas habet allegationes, quibus factum eius excuset. Cuiac. ibid. Itaque Arumæus, 1. decis. 7. n. 24. & qui eum sequitur, insignem paralogismum ignorati elenchi committunt, cum sic colligunt: Absurdum esse ut majorem favorem experiatur servus, quam liber homo. Negatur enim antecedens, quod in. d. l. 2. favor servi spectetur. Cum tantum spectetur interesse pecuniarium Domini; Quæ ratio cum locum non habeat in filij corpore libero, Decisio illa ad ipsam nequaquam potest extendi &c. Instat Arumæus n. 43. In filio etiam spectari posse interesse operarum. l. ult. De his qui effud. vel dei. Resp. Illud longe minus esse, quam ut interesse publ. non attendatur & filius absens per contumaciã promerito supplicio subducatur. Non etiam movere possint prudentem judicem Rhetoricationes Arumæi. d. decis. 7. n. 3. & seqq. ab affectione paterna petita: Huic enim locus relinquitur in ordine ad justitiam; non contra justitiam. Aliàs omnes filij facinorosi parentum affectioni forent condonandi. Denique valere hæ rationes possunt hæctenus, ut pater etiam admittatur ad defensionem filij præsentis, (de præsentis enim servi defensione d. l. 2. C. de Accusat. vel liberi hominis artic. 47. constit. Carolina loquitur.) sed ut absentis etiam plenaria defensio admittatur, ex d. l. 2. C. de Accusat. & cæteris ratiunculis nequaquam conficitur. Ibi enim longe major ratio & fortior, (ne sententia condemnatoria eludatur & scelera impunita maneant) debiliores illas ratiunculas à consulentibus & causarum Patronis lucelli studio confictas, meritò superat & vincit. Quem ad modum farente ipso Carpovio Scabini Lipsienles, non attentis aliorum ratiunculis & nominibus in negativam concesserunt. part. 3. quest. crim. 105. n. 82. & 83. Et si quis inspiciat Dd. ex adverso allegatos, deprehendet eos aut loqui ex suppositione quorundam statutorum, aut quando pater saltem defendere

veller

veller unum articulam: Utiq; omnes sententiam suam ita
 limitare & restringere, ut pater teneatur prestare idoneam se-
 curitatem de dicto suo filio (cujus absentis defensionem suscipit)
 presentando in fortiam Potestatis. (S. in manum & pote-
 statem magistratus) si contingat eum succumbere in causa: Idque
 ideo ne sententia fiat elusoria. Ita *Guid. de Suzar Gandinus, Papa*
& alii citati Bartholomaeo Capolla conf. crim. 45. n. 50. Quod Cothman-
manno, Arumao & cetera non erat dissimulandum? Sed ne alii fal-
 sa opinione per authoritatem magnorum nominum decipe-
 rentur candidè erat referendum.

Als werden die Herren numehr mit der andern Citation
 zuerfahren gnugsam befügt seyn.

Quando enim judex videt defensiones tantum peti ca-
 villandi & negotii differendi causa, potest eandem etiam non
 permittere. *Farinac. quest. 39. Roland. à Valle 3. conf. 12. n. 42. De-*
cius. 2. conf. 99. n. 22. post Zierixium & Gilhausen. Manzius ad dict.
art. 77. conf. Carolin. n. 40 & 41. ubi rationes habet.

Wann danu auch auff die andere Edictal Citation kei-
 ne bessere defension erscheinen solte/würde auch mit der drit-
 ten/und alsden mit der Acht zuerfahren sein.

Den ob wohl die Sölmische Lands Ordnung part. 1.
 sub fin. die Richter dieses Orthes nicht auff die Sächsische
 Rechte/sondern vielmehr auff Rensser Carols Peinl. Halb-
 Gerichts Ordnung verweise/ so ist doch auch diese Mordthat
 der W. D. nicht entgegen.

Quemadmodum ex Constit. Carol. art. 155. & ejus In-
 terpretibus patet. adde *Rosbach. in process. crim. tit. 1. cap. 5. n. 21. &*
seqq. Itemq; de his provinciis testimonium Ambon Matthaei disp. Pandect.
4. coroll. 5. Stamm. de servit. person. lib. 1. tit. 3. cap. 5.

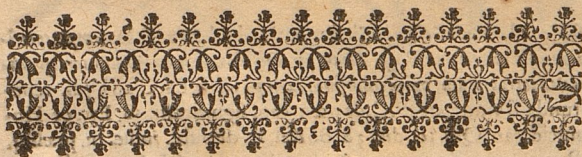
Wovon zu seiner Zeit und nach compleirten actis mit
 mehrern wird zu reden sein: haben solches immittelst den
 Herren nicht verhalten sollen / und bleiben denselben ange-
 nehme Dienste und Freundschaft zuerweisen hiernächst er-
 höchlig signatum N. den

Januarii 1663.
 Decanus Dd. und Proteff. der Juri-
 sten Facultät daselbsten.

E I N I S.

COROLLARIA.

I.

Q. *AN recte scripserit Obrechtus, citatus in Racemat pag. 65. n. 11. Man könne in der Fastnachtzeit wohl Iustitiam admittiren. Es sey solches auch weder in Geistlichen rechten / noch von den Rechts Lehrern jemahl vor unrecht gehalten worden? Si quidem contrarium expresse confussum fuisse in l. 6. C. de feriis, nuper non nemo scripsit in disp. T. de feriis th. 9. n. 5.*

Resp. Non opus fuisse cavillatione ista, adversus tanti nominis Iure-Consultum, nimis fidenter sparsa & pronuntiata: Que haut dubie hausta fuit ex dispur. de jure temporis Qua dragesimali Anno 1651. Argentorati habita: & ex nostris recitationibus in C. d. tit. de feriis petita: In qua Dn. dubitans hoc responso tulit. Longè differre causa cognitionem & sententiae executionem, quod & nunc repetimus. Namq; Obrechtus non fuit consultus de causa cognitione de qua d. l. 6. agit; sed de cognita sive discussa executione. sic enim n. 2. concepta erat questio: Zum andern / wirdt gefragt /) Ob NB. jetziger Zeith (nostris moribus) in der Fastnacht / Peinliche straffe gegen Ihme (den Dieb) könne vorgenommen werden. Vno verbo, Iudices Pontificii querebant ab Obrechtus: Ob man in der Fastenzeit einen überführten Dieb dürffte mit Ruthen außschlagen. Id vero Obrechtus per mores & usum fore licere rescripsit; gnarus d. l. 6. de feriis in ipsis quoq; cognitionibus antiquatam esse, quemadmodum non recentiores tantum, veluti Gorhof, Zypæus, Perez. Gönne-Wegen; sed & veteres jam olim annotarunt. v. Gl. Bartol. Angel. Salicetum. P. de Castro ibid. Clarum §. ult. c. 50. n. 3. Itaq; ineptium qui legem antiquatam responso usui horum temporum accommodato, opponunt. contra l. 3. §. 19. C. de Vet. jur. Enuc. Non ferit Obrechtum quorundam impetissio: Quod executio cognitionem præviã desideret. Resp. Etiam: Sed potuit cognitio præcessisse, vbi in tempore hoc quadragesimali terminata fuisse

fuisse. Instant cum Salino in Siciliensis ad d. l. Non esse hoc tempus coercionis, sed correctionis. Resp. Etiam per coercionem improborum corrigi desideria corruptorum, pena enim sunt exempli causa. l. i. C. ad l. Jul. repetund. l. si vindicari 28. C. de pœn. cap. significasti. 18. Ext. de Homicid. can. Qui. 10. dist. 38. Bökell. tr. de publ. judic. in. prælog. Pœna enim non tantum videtur vel temporis gloria, sed etiam pœna dicitur continet atq; ita etiam appellatur. cum Philosophis à Se citatis, Grotius ad cap. 5. Matthæi n. 40.

Tum aliquando opus est maturari executionem, ne interim dilabatur vel peccet vel nimium affligatur maleficus, & sumtus inutiles fiant. l. i. §. pen. l. 3. de feriis l. 2. in f. de custod. reor. Cujac. c. ult. in f. de Judic.

II. Mirantur simpliciores, quomodo illi, qui jejunia inter maxima præcepta se colere profitentur, tempore tamen quadragesimali computationibus cum maxime indulgeant? Mirari desinent si mysteria Casistarum sive conscientia magistrorum introspexerint. Quarit inter hos Escobarus in Theologia morali (forte morosophorum) tr. 1. Ex. 13. n. 75. An tempore jejunii vinum assumi possit, quoties quis voluerit, licet in magna quantitate. Respondet. posse. per rationem: Quia quicquid potui est, jejunium non solvat. Unde nec potus vini, qui vocatur, Clarea s. hypocras, Montaltus episc. prov. 5. pag. 65. Eodē fere modo Laymannus lib. 4. Theolog. moral. tr. 8. c. 1. n. 7. Eum qui vinum aut cerevisiam potat, non violare jejunium scribit, licet in temperantiam peccet: Sed si jusculum sumat haud dubie jejunium violare. Quia ut D. Thomas tradat: Ecclesia in diebus jejunii non prohibeat potum. O egregios conscientia informato es!

F I N I S.

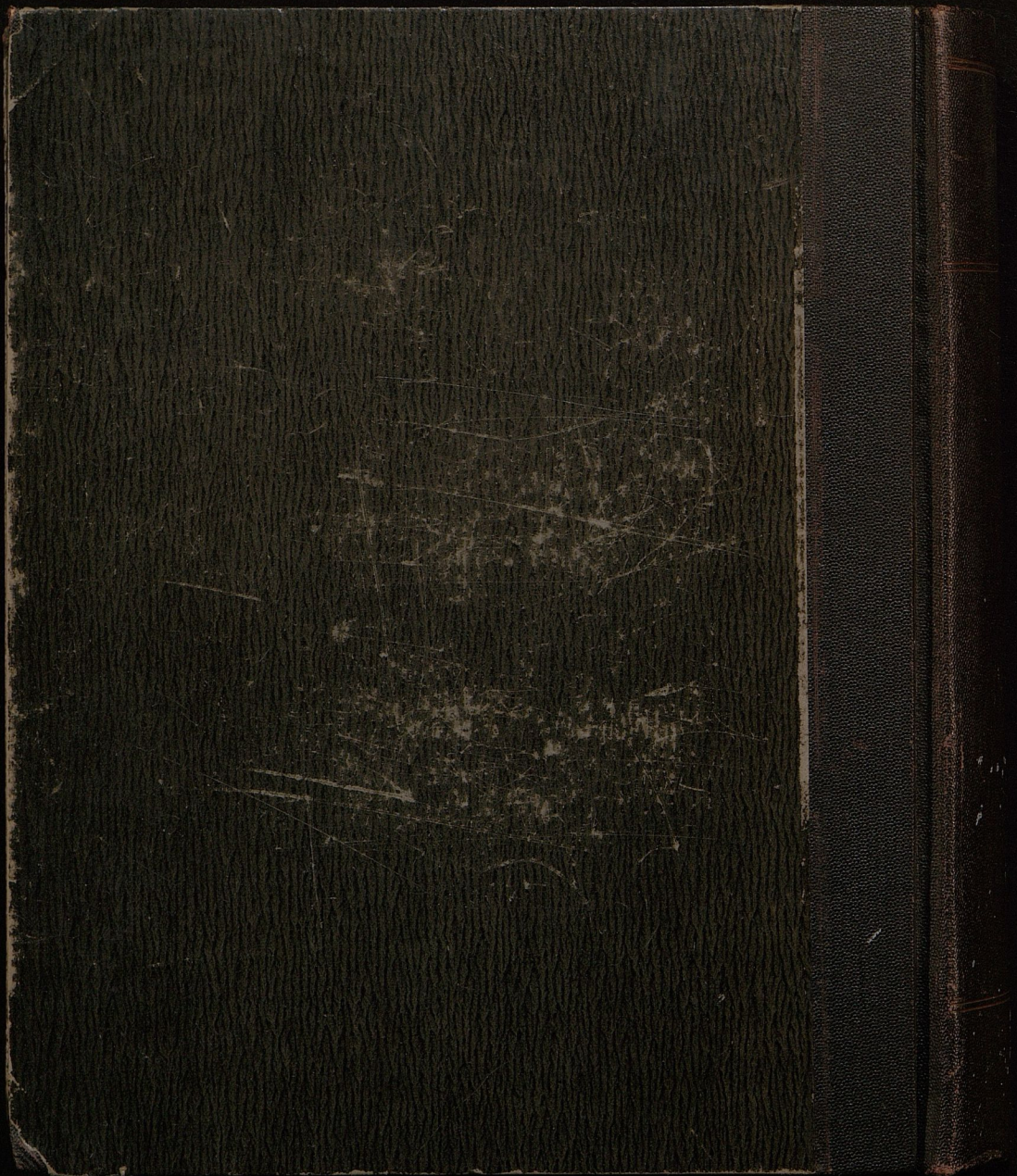
Giessen, Diss., 1662-63

f
5b.

10.17

Pico 34. num. 6
1663, 8

17

28

302

DISPUTATIO JURIDICA
DE
DEFENSIONE REI ABSENTIS,
DE CRIMINE CAPITALI
ACCUSATI,

Adl. 3. C. de Accusat. & textus parallelus composita,

ET DIVINO ASPIRANTE NUMINE
SVB PRÆSIDIO
VIRI

*Magnifici, Pra-Nobilis Amplissimi &
Consultissimi*

DN. JOH. OTTONIS
TABORIS, ICTI

FAMIGERATISSIMI, SERENISSIMI
PRINCIPIS HASSO-DARMSTADINI, &c. Con-
sultarii, INCLYTÆ Universitatis LUDOVICIANÆ Cancellarii
eminentissimi & Professoris primarii, Dn. Patroni & Pro-
motoris æterno Venerationis & Observantiæ cultu
prosequendi,

Publicæ Eruditorum censura exposita

JOHANNES ANTONIO Blanckenhelm
MARBURGO-HASSO.

Ad Diem 25. Junii, Loco horisq, consuetis,
GISÆ CATTORUM,

***

Typis, JOSEPHI DIETERICI HAMPELII,
Acad. Typogr. Ordin. An. 1663.

